

Head kaaslinlased!

Kaido Ivask

Paide linnapea

Oleme jõudnud 2025. aasta kevade lävele. Paide Linnavolikogu võttis veebruarikuu istungil vastu Paide linna tänavuse eelarve. Jaanuarikuu linnalehes kirjutasin, et eelarve menetlus jätkub ja kindlasti on tulemas veel muudatusi ja täiendusi, et muuta seda veel paremaks. Täna saan kinnitada, et nii see on ka läinud.

Oleme panustanud täiendavalt spordiklubidesse, kes tegelevad noortega. Suurendasime noorte pearaha 8 % võrra. Viimati tõusis pearaha 2022. aastal 5% ja viimasel seitsmel aastal oli suurenemine kokku 10 %. Võrreldes eeltooduga on see suur panus linnaeelarvest. Treeningutel osalevate noorte arv on võrreldes 2024. aastaga suurenenud 105 noore võrra. Sel aastal on pearaha suurus noorele, kes osaleb Eesti meistrivõistlustel 266 eurot ja noorele, kes osaleb spordiklubi treeningutel 200 eurot. Toetame ka treenerid, kes on omandanud vähemalt treeneri viienda kutsetaseme, 435 euroga kuus. Eelmisel aastal sai toetust 14 ja sel aastal 16 treenerit.

Alates 1. märtsist 2025 suurendasime töötasu lasteadeade õpetajate abidel, kokkadel, linnavalitsuse sotsiaalalokonna hooldustöötajatel, autotuhil ja perede tugiisikul 10% võrra. Nimetatud töökohtade palgatõus on põhjendatud, sest palgatase oli võrreldes teistega arvestades tööpanust põhjendamatult madal. Kokku nõudis see täiendavalt 70 tuhande euro eraldamist eelarvest.

Pikalt on räägitud sellest, et Paide linnas ei ole piisavalt kinnistuid ühepereelamute ehitamiseks. Täna saan kinnitada, et linnavolikogu vastu võtnud otsuse omandada riigilt 16 kinnistut selle probleemi leevendamiseks. Tegelemist on Pärna tänavale elamukvartali, mille detailplaneeringu kehtestati juba aastal 2004. Planeeringu algatas ja koostamise kulud kandis toonane Paide linn. Pikalt on peetud läbirääkimisi riigiga, et tema kui maaomanik moodustaks kinnistud ja paneks need müüki. Kinnistud moodustati 2018 aastal, kuid müüginäid pole riik jõudnud.

Kui praegune linnavalitsus asus ametisse, siis alustasime koheselt riigiga läbirääkimisi kinnistute omandamiseks. Tegime ettepaneku, et kui riik on nõus kinnistud võõrandama, siis on Paide linn valmis teostama elamurajooni arendustööd. Elamurajooni arendamiseks on vaja välja ehitada Pae tänav, mis tagab juurdepääsu kinnistutele, koos tänavavalgustusega ja sidekanalisatsiooniga. Lisaks

hõlmavad arendustööd ka kinnistutele vee- ja kanalisatsiooni liitumispunktide rajamist, elektrivõrgu ampripõhise (20A) liitumise võimaluse loomist ning detailplaneeringu kohase kaugküttetrassi ehitamist Pae tänavale.

2025. aasta eelarvest on eraldatud kümne kinnistu ja Pae tänavale omandamiseks 52 tuhat eurot ning arendustöödeks 393 tuhat eurot. Kui kõik laabub plaanipäraselt, siis soovime teostada arendustööd ja algatada avalikud enampakkumised kinnistutele veel sel aastal. Paljud omavalitsused on sarnaselt elamurajooni arendanud ja tänu selle saanud juurde nii elanikke kui ka maksumaksjaid. Samuti annab see võimaluse juba Paides elavatele inimestele rajada endale uus kodu. Elamurajooni asukoht on hea – läheduses asuvad nii lasteaed, kool kui ka spordirajatised ja puhkealad.

Lisavahendeid eraldati eelarves ka Jaama tänavale detailplaneeringu koostamiseks, üleriigilisel laulu- ja tantsupeol „Iseoma“ osalemiseks ning koolidele liikumistundide läbiviimiseks jalgpallihallis ja kunstmuruga jalgpallistaadionil ning õppevahendite soetamiseks. Investeeringute nimekirja täienes tänavavalgustuse rajamisega Pärna tänavalt jalgpallihallini ning Paide Hillar Hansoo kooli katuse korrastamisega ja väikeklassi ruumi loomisega.

Kõigi eelpool nimetatud kulude lisamist eelarvesse võimaldas tulumaksulaekumise suurendamine 210 tuhande euro võrra, mis teeb eelarves 5% võrreldes 2024. aasta eelarvuga. Jaanuarikuu laekumine näitab, et meie prognoos on õige. See on ka suureks tunnustuseks meie tööandjatele, kes tagavad linnale jätkusuutliku tulubaasi.

Paide linna tänavuse eelarve maht on 21,9 miljonit eurot. Põhitegevustulud ehk püsitudulud on 20,5 ja põhitegevuskulud ehk püsikulud on 18,6 miljonit eurot. Põhitegevusetulem ehk püsitudulude ja püsikulude vahe on 1,9 miljonit eurot. Laenu teenindamiseks kulub sellest 1,45 ja investeeringuteks 0,45 miljonit eurot. Investeeringute teostamiseks vajalik laen on 0,8, reservide kasutamise 0,38 ja linnavara müük 0,11 miljonit eurot.

2023. aasta suvest ametis olev linnavalitsus on suutnud parandada eelarve põhitulemit 2,15 miljonit. Täna saan kinnitada, et linnavolikogu liikmeid, kes on meid eelarvete koostamisel usaldanud ja toetanud. Meile oli see viimane eelarve koostamine ja elluviimine. Loodan Paide elanikuna, et järgmised valitsused hoiavad saavutatut ning oskavad hinnata ja mõista selle vajalikkust.

Head saabuvat kevadet, mis on pakkumas meile Paides palju põnevaid ettevõtmisi!

Paide linn sõlmis edukate rallisõitjatega toetuslepingu

Sel aastal toetatakse linnaeelarvest Paide täiskasvanute esindusvõistkondi ja -spordiürituste korraldamist kokku 59 000 euro ulatuses.

Esimest korda eraldati toetus junioride maailmameitriks tulnud rallipaarile Romet Jürgensonile ja Siim Ojale, kes sel aastal osalevad ralli maailmameistrivõistlustel juba järgmises võistlusklassis. Toetuse suuruseks on 5000 eurot.

Toetusleping sai Raekojas pidulikult allkirjastatud ja ühtlasi andis linnapea rallisõitjatele üle spordi aastapremia, mille ametlikule üleandmisele vabariigi aastapäeva aktusel sportlased tiheda võistlusgraafiku tõttu kahjuks ei jõudnud.

Juunioride maailmameistri tiitli saavutamise eest sai Jürgenson FIA Rally Star programmi kaudu auhinna võimaluse M-Sport meeskonnas koos kaardilugeja osaleda autoralli maailmameistrivõistluste WRC 2 klassis ning meeskonna toel saavad nad tänavu täishooaega kaasa teha ka Briti meistrivõistlustel (BRC). Järgmisena ootabki mehi ees BRC etapp, WRC 2 sarjas sõidetakse taas aprilli lõpus Kanaari saartel, kus nad lubasid külastada ka Paide uut sõpruslinna Teldet.

Teised toetuse saajad on Korvpalliklubi Seitse MTÜ summas 9000 eurot, Jalgpalliklubi Paide Linnameeskond MTÜ summas 20 000 eurot, Paide Võrkpalliklubi MTÜ summas 2000 eurot, IMsport MTÜ summas

1000 eurot, BTR Racing MTÜ summas 10 000 eurot; ja Järvamaa Spordiliit MTÜ 12 000 eurot.

Paide linn suurendas tänavu ka sihtotstarbelisi toetusi traditsiooniliste ürituste korraldamiseks ja tegevustoetusteks, lisades eelarvest toetuse saajaid, kes olid majandusraskuste tõttu varem sellest nimekirjast välja arvatud. Sel aastal määrati toetused järgmiselt: Paide Meeskoor MTÜ tegevustoetus 2000 eurot, Paide linnaorkestri tegevustoetus 4000 eurot, Paide Eakate Klubi

Hämarik MTÜ tegevustoetus 1500 eurot, Järvamaa Puuetega Inimeste Koda MTÜ tegevustoetus 2000 eurot, Järvamaa Lasterikkad MTÜ tegevustoetus 2000 eurot, Ukraina Kaasmaalaskonna Paide Spogad tegevustoetus 1500 eurot, Paide Linnameeskond MTÜ laste rattaralli korralduskulude katteks 800 eurot, SA Järvamaa Tallinnas toimuva laulu- ja tantsupeo „Iseoma“ kulude katteks 6000 eurot ja Triatlioniakadeemia MTÜ Paide triatlioni korralduskulude katteks 2000 eurot.

Paide 2025. aasta linnaeelarve kogumaht on ligi 22 miljonit eurot

Kaja Kört

linnavalitsuse liige ja finantsosakonna juhataja

Tänavune linna eelarve võeti vastu linnavolikogu 27. veebruari 2025 määrusega nr 1 „Paide linna 2025. aasta eelarve”.

Paide linna 2025. aasta eelarve on koostatud juhitud kohaliku omavalitsuse korralduse seadusest, kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusest, Paide linnafinantsjuhtimise korrast ja Paide linna arengukavast ja eelarvestraategiast. Eelarve on koostatud tekkepõhiselt – tehingud kajastatakse vastavalt nende toimumisele, sõltumata sellest, milal nende eest raha laekub või välja makstakse.

2025. aasta eelarve maht on 21 892 123 eurot, sellest 20 558 281 euro ulatuses kaetakse eelarves planeeritud kulusid põhitegevuse tulude arvelt, 40 000 euro ulatuses investeerimis-

tulude arvelt (laekumised hoiustelt), 800 000 euro ulatuses võetava laenu arvelt ja 383 842 euro ulatuses kaetakse kulusid likviidsete varade jäägi (reservi) arvelt.

2025. aasta eelarves planeeritud kulusid suurima osa moodustavad personalikulud, s.o 10 783 605 eurot ehk 49% kogu eelarve mahust. Kuigi võrreldes 2024. aasta personalikulude kogusummaga 2025. aasta personalikulud vähenevad, siis võrreldes personalikulude osakaalu kogu eelarve mahust, on osakaal aasta-aastalt suurenenud (2025. aastal moodustavad personalikulud 49% eelarve mahust, 2024. aastal 44%). 2025. aasta personalikuludes on arvestatud töötasu alammäära tõus 8% ehk 66 euro võrra (820 eurolt 886 euroni).

Investeeringukulud (sealhulgas nii põhivara soetus ja rekonstrueerimine, antavad toetused investeerimistegevusest kui ka finantskulud) on kokku 2 113 049 eurot ehk 10% kogu eelarve mahust.

Sellest aastast on Järvamaal uus täiskasvanuhariduse koordinaator

Alates jaanuarist tegeleb täiskasvanuhariduse koordineerimisega Barbi Paatsi, kes on sihtasutuses Järvamaa ühtlasi haridusuendaja ja olümpiaadide piirkonnakoordinaator.

Lisaks täiskasvanuhariduse fookuses hoidmisele ja elanike teadlikkuse tõstmisele elukestvast õppest on traditsiooniliselt 15. oktoobrist – 26. oktoobrini toimumas täiskasvanud õppija nädal (TÖN), mida koordineerib ETKA Andras koostöös Haridus- ja Teadusministeeriumiga.

Ettevalmistused TÖN nädalaks käivad juba praegu.

Kui soovid saada rohkem infot oma TÖNi tegevustest või soovid li-

sada oma ürituse tegevuskavasse, palun võta ühendust maakonna koordinaatoriga: barbi@jarva.ee või telefonil 523 4041.

TÖN 2025 tegevused toimuvad Euroopa Sotsiaalfondi programmi „Täiskasvanuhariduse arendamine ja mitmetemaalsete õppimisvõimaluste pakumine“ (VÖTI) raames.

E-Piim Spordihall on avatud:
E-R kell 7.30 – 21.00
L-P kell 11.00–21.00
Koolivaheajadel E-P kell 11.00 – 21.00

Uuenenud jõusaal ootab treenijaid

Marge Merisalu

SA Paide Spordikeskus projektijuht

Paide Spordikeskusel on hea meel teatada, et E-Piim Spordihalli alumise korruse jõusaali treeningseadmed ja põrandakate on uuendatud

ning vanad seadmed läbinud värskenduskuuri. Seadmete uuendamine läks maksma ligi 40 000 eurot ja jõusaali uuenduskuuri toetas Paide linn eelmise aasta lõpus vastuvõetud lisaelarvest.

Uued HC PRO seadmed pakuvad mitmekülgseid treeninguvõimalusi kõigile. Olgu selleks jõu-, kardio-

või funktsionaalne treening – leia sobiv treeningseade ja vali harjutused, mis aitavad kõige paremini täita sinu püstitatud eesmärged.

Regulaarne füüsiline aktiivsus aitab parandada ja hoida nii füüsilist kui vormi. Liikumine annab energiat ja parandab meeleolu.

Ootame kõiki jõusaali treenima!

Kokkuvõte Paide linna üldplaneeringu avalikust väljapanekust ja avalikest aruteludest

Paide Linnavolikogu 17.10.2024 otsusega nr 49 vastuvõetud Paide linna üldplaneeringu avalik väljapanek toimus ajavahemikus 27. novembrist 2024 kuni 10. jaanuarini 2025. Väljapanekuga sai tutvuda Paide linnavalitsuses, Tarbja raamatukogus, Anna Vaba Aja Majas, Sargvere raamatukogus ja Roosna-Alliku teeninduskeskuses, samuti Paide linna veebilehe alamlehel „Uus üldplaneering“: <https://paide.kovtp.ee/uus-uldplaneering>. Üldplaneeringu kohta oli võimalik esitada arvamusi kuni 13. jaanuarini 2025.

Üldplaneeringu kohta esitas arvamuse kokku 17 erasikut ja asutust. Arvamused ja linnavalitsuse vastused on koondatud tabelisse, mis on esitletud linna veebilehel uue üldplaneeringu alamlehel.

Avalikud arutelud toimusid ajavahemikus 12. veebruarist kuni 19. veebruarini 2025. Arutelude eesmärk oli avaliku väljapaneku käigus esitatud arvamuste ja vastuste arutamise. Kõige mahukamaks teemaks kujunes tuulepargialade planeerimine üldplaneeringu järgi ja üldplaneeringu väliselt eriplaneeringu alusel. Aruteludel osales pla-

neeringu koostaja-konsultant OÜ-st Kobras. Arutelude protokollid on samuti avaldatud uue üldplaneeringu alamlehel.

Üldplaneering on koostatud Paide linna haldusterritooriumi kohta, mille eesmärk on ruumilise arengu põhisuundade määramine ning maakasutuse ja ehitustingimuste seadmine detailplaneeringute ja projekteerimistingimuste koostamiseks. Üldplaneering on planeerimis- ja ehitustegevuse alusdokument omavalitsuses.

Paide Linnavalitsus

Saare kinnistu ja lähipiirkonna detailplaneeringu eskiisi avalik väljapanek

Paide linnavalitsus korraldab vastavalt PlanS § 82 lõikele 1 Kriilevälja külas asuva Saare kinnistu ja lähipiirkonna detailplaneeringu eskiisi avaliku väljapaneku.

Planeeringuala, suurusega ca 4 ha asub Kriilevälja külas kinnistutel Saare (56502:002:0089) ja Mündi haljasala H4 (56701:001:0389 riigimaa) ning osaliselt riigi kõrvalmaanteel 15181 Kriilevälja- Kirila-Mündi tee. Planeeringust huvitatud isik on OÜ Tiridates, kes soovib kinnistule Saare planeerida elumukrundid.

Detailplaneering algatati Paide Linnavolikogu 23.11.2023 otsusega nr 66. Eskiislahenduse koostamise käigus selgus detailplaneeringuala laiendamise vajadus, seoses Paide tehishjärve detailplaneeringus (kehtestatud 2017) planeeritud matka-

radade ühendamise käesoleva detailplaneeringu lahendusega.

Detailplaneeringu eesmärk on ruumilise terviklahenduse ja ehitusõiguse andmine kinnistule Saare kavandatavate elamukruntide, vajaliku taristu, haljastuse, juurdepääsu ja matkaradade planeerimiseks.

Planeeringualale ulatub Pärnu jõe 50 meetri laiune ehituskeeluvöönd, mida on planeeringulahenduse koostamiseks vaja vähendada, lisaks maakasutusotstarbe muutmine elamu- maaks. Seoses eelnevaga muudetakse detailplaneeringuga kehtivat Paide valla üldplaneeringut.

Planeeringu eskiislahenduses on detailplaneeringualale planeeritud kaks elamumaa krunti, kaks haljasmaa krunti ja üks tänavamaa krunt. Lisaks on eskiislahenduse koosseisus seletuskiri, tugijoonis ja planeeringu-

lahenduse visualiseering. Eskiislahenduse koostamiseks telliti riigimaantee 15181 mürahinnang ja eksperthinng planeeringulahenduse mõjust Kirila maaparandussüsteemile

Detailplaneeringu eskiisi avalik väljapanek toimub ajavahemikus 24. märtsist kuni 23. aprillini 2025 ja sellega saab tutvuda Paide linna veebilehel: <https://paide.kovtp.ee/et/detailplaneeringud> samanimelise detailplaneeringu juures.

Ettepanekud ja arvamused detailplaneeringu kohta palume esitada kirjalikult hiljemalt 23. aprillil 2025 paber kandjal postiaadressile Pärnu tn 3, Paide linn 72711 või elektroonselt e-posti aadressile: paide@paide.ee.

Infot planeeringu kohta saab telefonil 511 3815 või e-postil anti.anus@paide.ee.

OOTAME TEID!

Sõbraga muusikakooli

21. ja 24. aprillil kell 14-18

Juba õpid muusikakoolis? Tule näita sõbrale ka! Kui veel ei õpi, siis tule ise ja võta sõber kaasa!

Paide Muusikakooli lahtiste uste päevad ootavad kõiki huvilisi kooliga tutvuma

[WWW.PAIDEMUUSIKAKOOL.EE](http://www.paidemuusikakool.ee)

Hanssoo kooli tantsuetendused sünnivad koostöös

Anne Kivimäe

õpetaja

Paide muusika- ja teatrimajas etendus 7. veebruaril Hillar Hansoo põhikooli neljas tantsuetendus, seekord siis pealkirjaga „Muinasjutulaegas“. Mõistagi nõuab selline ettevõtmine palju energiat ning laabuva koostöötajate midagi teoks ei saa.

Tähtis on aegsasti alustada. Sel aastal algas ideede kogumine juba septembris, kui kõigil õpilastel, õpetajatel ning lastevanematel oli võimalus mõtteid pakkuda, kaasalõuajate hulgas oli ka vilistlasi. Suure hulga ettepanekute hulgas jäi sõelale kaks: müüdid ja muinasjutud. Viimaste kasuks otsustas korraldustoimkond eelkõige seepärast, et algamas oli raamatuaasta, aga müüdid

jäid lõpuks kõrvale, sest muinasjutud on noorematele lähedasemad. Kui valik tehtud, jäi piisavalt aega muinasjutte lugeda, neist pikk nimekiri koostada, sõeluda ja valida ning juba oktoobris toimus muinasjuttude loosimine klassidele.

Koostöö aluseks on usaldus ja üksteise ärakuulamine. Seepärast sai korraldustoimkond koosseisus huvijuht Diana Väli-Kurnikov, õpilasesinduse liikmed Aleksander Hansen ja Andero Saul, vilistlane Alissa Ivanova, õpetajad Airi Jakobson-Männik ning Anne Kivimäe sageli kokku välkkoosolekuteks. Kõik kuulati ära ja nii hakkas idee täpsustuma. Aleksander pakkus, et tants võiks siduda lugu, milles peategelane sõidab suveks maale vanaema juurde ning satub põõningule, kust leiab vana muinasjuturaamatu. Lõ-

puks otsustati üheskoos, et tegelased on kaks vennakest, kes metsa onni ehitama minnes vana mahajäetud maja leiavad. Tubades ringi vaadates märkavad poisid vana kirstu, millest leitud raamatuid nad sirvima hakkavad ja nende ees avaneb tõeline muinasjutumaailm.

Edu aluseks saab olla see, et kogu koolipere peab tahtma kaasa lüüa. Kuna koos tantsimine ei ole lastele enam võõras tegevus ning õpetajad tulid kohe mõttega kaasa ja oskasid lapsi innustada, laabusid etendusele eelnevad kuud suuremate probleemideta. Muidugi oli probleeme juhendajate ja muusika leidmisega, aga 17. jaanuariks olid kõik sellised probleemid lahendatud ja toimus tantsufestival, mil öhtul kella kuueni tantsu õpiti, samal päeval valmis ka stsenarium. Tantsude loojate ja juhendajate hulgas oli palju oma kooli õpetajaid, nagu Airi Jakobson-Männik, Triinu Oraste, Dorrys Aruoja, Maris Kiuru, Yuliya Kasemaa, Karin Kitt, Eve Kraiss, Liina Lehis, Merike Laas, Heli Prii, aga ka õpilasi: Brittel Koha, Lisandra Karu, Liisa Sild, Kirtel Lend, Emmi Allton, Laura Maine, Kreete-Marii Klaas, Moona Elise Mäe, Laura Palmsaar ja Liis Marii Mägi. Bändile õpetas laulud selgeks muusikaõpetaja Arlo Orlovski. Väljastpoolt oma kooliperet löid tantsuõpetajatena kaasa veel Kerli Kivimägi, Kätlin Poopuu, Kadri Siim, Laura Pilv, Berit Lepp, Alissa Ivanova ning Madis Ader.

Alati peab arvestama võimalike muudatuste ja kompromissidega. Ükski stsenarist ei saa arvata, et filmilinale või teatrilavale jõuab lugu just nii, nagu autor seda kirjutades et-

te kujutas. Tulevased osatäitjad Gert-Gregor Söörd ja Aleksander Hansen andsid oma panuse, et poiste suust kõlav oleks ikka iseloomulik teismeliste poiste kõnepruuk. Kui hakkasime juba liikumisi läbi mõtlema ja saime korra käia teatrimaja suurel laval, selgus, et kohati on vaja teksti juurde kirjutada. Siis oli lavastamisel Diana Väli-Kurnikovi kõrval suureks abiks Paide noortekeskuse juht Reima Nõmmik.

Igast sündmusest on midagi õppida. Nii ka seekord. Kuigi etenduse tagasiside oli valdavalt positiivne ja kiidusõnu tuli tänu Ants Leppoja YouTube'is postitatud videole ka väljastpoolt maakonda, istus korraldusmeeskond juba uue nädala algul koos ja arutas tekkinud probleeme läbi, et kirja saaks mõttet, mida järgmisel aastal arvestada.

Paide võõrustas külalisi Leedu sõpruslinnast

Käru muuseumi eestvedamisel käis Paide sõpruslinna Mažeikiai ajakirjanike ning turismispetsialistide delegatsioon märtsi keskel visiidil Järvemaal, et tutvuda siinsete muuseumide ja turisimobjektidega. Kahe päeva jooksul käidi Türi, Väetsal ja Toosikannu puhkekeskuses, 12. märtsi öhtupooliku veetis leedulased Paides. Linnavalitsuse esindajad võtsid külalised vastu Rae-kojas, kus imetleti kauneid ruume ning arenduse peaspetsialist Rene Virks tegi väikese ülevaate Paide linnast. Seejärel tutvuti Püha Risti kirikuga ja tehti lühike bussiekskursioon vahepeatusena jalgpallihallis ning öhtu lõpetuseks nautisid külalised linnavaadet vallitornist ja tutvusid Wittensteini tegevusmuuseumiga.

PAIDE MUUSIKA- JA TEATRIMAJA

Tantsuõhtu

Paide muusika- ja teatrimajas

ANSAMBLIGA:

"BLACK AND WHITE"

19. aprill
Kell 19:00

Pilet 10 EUR
Piletimaailmas
ja PAMT kassas

Avatud Paide
teatri kohvik

PAIDE
MUUSIKA- JA
TEATRIMAJA

SÜNDMUSED

MÄRTS

28.03 kell 19:00 Lustipidu: "Minu noor naine"

KINO

29.03 kell 16:00 Draama: "Viimane hingetõmme"

29.03 kell 18:00 Märul: "Töömees"

30.03 kell 16:00 Draama: "Viimane hingetõmme"

30.03 kell 18:00 Märul: "Töömees"

APRILL

01.04 kell 19:00 Ugala Teater: "Džinnimäng"

04.04 kell 19:00 Kelmikas suhtekomöödia "Läbikäidav magamistuba"

07.04 kell 11:00 Viljandi Laste- ja noorteteater REKY: "Pöial-Liisi"

11.04 kell 11:00 LAULUHÄLL

15.04 kell 19:00 Komöödiateater: "Lumevangis"

19.04 kell 19:00 Tantsuõhtu ansambliga "Black and White"

MAI

05.05 kell 19:00 Must Kast: "Carmen" - VIIMANE ETENDUS

10.05 kell 19:00 TEMUFI: "Tumeaine"

12.05 kell 19:00 Rakvere Teater: "Öörandurid"

24.05 kell 19:00 Komöödiateater: "Mulle huumor meeldib"

LAVASTUS BIZET' MUUSIKALE

CARMEN

lavastaja PEETER VOLKONSKI

Viimane etendus!

teatermustkast.ee

Maja avatud E-R 11-17 ja muul ajal vastavalt eelbroneeringutele ja ürituste kavale.

Kassa avatud E-R 11-17 ning tund enne tasulise ürituse algust. Kassa tel 5803 1093.

Kõiki pileteid saab igal ajal osta internetist

Kultuurikava vaata

PAMT.EE

Paide Püha Risti kirikus annavad kontserdi VHK keelpilliorkester ja Theodor Sink

Vanalinna Hariduskolleegeumi keelpilliorkester ja dirigent Rasmus Puur annavad 4. aprillil Paide Püha Risti kirikus vaikselt ajale pühendatud kontserdi. Orkestri ees soleerib Eesti Riikliku Sümfooniaorkestri kontsertmeister, tšellist Theodor Sink.

VHK keelpilliorkestri dirigent Rasmus Puuri sõnul on orkester Theodoriga koostööst mõelnud ja unistanud juba ammu. „Viimati kohtusime temaga laval umbes 7-8 aasta eest, pärast Hans Christian Aaviku ning Ain Angeriga aprillikuseid tuure mööda Eestit, sobib Theodor Sink sellesse ritta nagu valatult,“ sõnav Puur. „Theodor Sink on üks parimaid ja hinnatumaid tšelliste Eestis, kes on minu meelest avalikkuse mõttes täiesti alahinnatud. Tema mäng on lummas ning puudutab mind absoluutselt alati.“

Eeloleva kontserdi kava on koosta-

tud mõeldes aprilli kui vaikselt kuu peale. „Päevad lähevad pikemaks, kevad võtab üha enam võimust, kuid kuu keskel on ka ülestõusmispühad ja enesese vaatamise aeg, mõnel isegi paastuaja lõpp,“ räägib Puur. „Kui kava kokku saime, vastas Theodor mulle sõnuga, et publikule peab igal-juhul salvrätikud valmis sättima. Seega tootab tulla üks imeilus ja eriline õhtu, mis külmaks ei jäta kedagi.“

Kontsert toimub 4. aprillil algusega kell 18.00 Paide Püha Risti kirikus. Piletid hinnaga, mille suuruse võib igauks ise valida summast 10, 15 ja 20€ on saadaval Piletikeskuses ja enne kontserti kohapeal.

VHK keelpilliorkester on 26-liikmeline Vanalinna Hariduskolleegeumi muusikakooli õpilastest koosnev orkester, mis loodi 1996. aastal. Orkestris musitseerivad noored vanuses

15-20 eluaastat. Välja on antud viis autoriplaati Cyrillus Kreegi, Mart Saare, Veljo Tormise, Ester Mägi ja Rudolf Tobiase loominguga. Orkester on koostööd teinud mitmete inspireerivate muusikutega eri žanreist, viimasel aastal näiteks Ain Angeri, Hans Christian Aaviku, Maria Listra, Harry Traksmanni, Robert Traksmanni, Marrit Gerretz-Traksmanni, Eesti Rahvusmeeskoori, Estonian Voicese, Kadri Voorandi, Liisi Koiksoni, Mari Jürjensi, Karmen Rõivassepa, Vaiko Epliku, Priit Võigemasti jt-ga. Orkestriga töötavad lisaks tunnustatud interpreedid Linda-Anette Verte, Mari Targo, Rain Vilu ja Villu Vihermäe.

Lisainfo:

Kaisa Lõhmus

vhkorkester@gmail.com

+37255970973

Paides toimuv teatripäev toob lavale erivajadustega inimesed

Paide Muusika- ja Teatrimajas toimub 27. märtsil erivajadustega inimeste teatripäev. Tegu on ainulaadse rändüritusega, mis toimub juba 18. korda. Sel aastal korraldab sündmust MTÜ Me Hoolime Sinust, mis on mitmete tunnustustega pälvitud ja pikaajalise kogemusega sotsiaalvaldkonna teenusepakkuja nii Järva- kui ka Harjumaal.

Igal aastal on korraldajatel vabad käed teatripäeva sisu üles ehitamisel. MTÜ Me Hoolime Sinust soovis õpetlike sisuga vanasõnadest vormida teatritükid. Iga asutus valis endale sobiva vanasõna, mille nende näitlejad tegevusjuhendajate suunamisel teatritenduseks mängivad. Seega koorub igast teatritendusest välja veel ka õpetlik tarkusetera.

Teatripäev pakub lavalisi väljendamisvõimalusi ja eneseavastust 16 erineva erihooletandega asutuse elanikule. Lavalaudadel esineb 126 inimest. Sündmus annab erivajadustega inimestele võimaluse esineda, kogeda lavaelu, arendada enesekindlust ja luua uusi sotsiaalseid kontakte. „Siin ei ole teemist võistlusega – oluline on osalemisrõõm, loominguline eneseväljendus ja kogukondlik tunne,“ sõnab MTÜ Me

Hoolime Sinust juhataste liige Evelin Kori. Teatripäeva lõpus ootab kõiki osalejaid ühine tantsuõhtu ja rõõmus koosviibimine.

Kokku osaleb üritusel koos esinejate ja kutsutud külalistega 300 inimest. Kaasatud on Paide linna vabatahtlikud, kes soovivad panustada kogukonna ürituse läbiviimisele. Kohal on Paide linna heategevuslik kohvik „Lumi ja liiliad“, mis pakub maitsevaid küpsetisi, teed ja kohvi, millest saadud müügitulu suunatakse heategevusse. Paide Gümnaasiumi noortel on võimalus teha kogukonnapraktikat ning

oma panuse annavad ka tegevusjuhendajad ja õppes olevad vabatahtlikud praktikandid, et saada erihooletandega tööst kogemust. Esinema tulevad Paide Hammerbecki Põhikooli koolitantsu võitjad.

Külaliste seas on Paide linna esindaja, Sotsiaalkindlustusametis erihooletandega osakonna esindus, riigikogu liikmed ja Eesti Puuetega Inimeste Koda. Teatripäeva avab sotsiaalkaitseminister Signe Riisalo.

Teatripäeva traditsioon algas 14. veebruaril 2008, kui selle käivitasiid Raplamaa VPI Tugiuühing MTÜ ja Vahtera Tugikeskus. Sümboliks sai rändmask, mis antakse igal aastal uuele korraldajale, kes viib ürituse järgmisesse linnas. Seekord toimub teatripäev esmakordselt Paides.

Üritus toimub 27. märtsil, sest siis on rahvusvaheline teatripäev ja märtsikuu on traditsiooniliselt pühendatud teatrikunstile. Teatripäeval on oma traditsioon, mille lõpus loositakse ja kuulutatakse välja järgmine teatripäeva korraldaja ning antakse üle rändkarikas.

Lisainfo:

Evelin Kori

MTÜ Me Hoolime Sinust
mehoolimesinust@gmail.com

Notar annab nõu: kuidas valida testamendi ja kinkelepingu vahel?

Eve Pötter

Paide notar

Varem või hiljem mõeldakse sellele, mis saab maisest varast kui minnakse manala teed. Notarilt küsitakse sellistel puhkudel sageli, kas mõistlik oleks teha testament või kinkeleping ja kumb on kasulikum. Tihti jõutakse järelduseni, et notari toimingu järgi vajadus puudub, sest seaduse järgi ongi kõik nii sätitud, nagu siimas soovitakse.

Mis on siis see õige lahendus? Otuse tegemisel ei oluline see, mis on kasulikum või soodsam, vaid tähtis on mõelda enda tegelikule tahtele. Testament ja kinkeleping on kaks väga erinevat laadi dokumenti, mis on mõeldud erinevate soovide lahendamiseks.

Kinkelepingu puhul tuleb mõelda sellele, et vara kinkimisega antakse kingisaajale üle ka vara omand. Kinkelepingu sõlmimise tagajärjel saab kingisaajast ainuke vara omanik ja peremees, kellel on õigus otsustada kingitud vara saatuse üle isegi siis, kui on kokku lepitud, et kinkijal on õigus kingitud korteris või elamus elupäevade lõpuni elada. Kingisaaja saab omanikuna õiguse otsustada, kas vara müüa, kinkida või pantida ka siis, kui kingisaajaga on kokku lepitud, et kinkija võib kingitud vara kasutada.

Meele tasub pidada, et kinnisajale ei ole omanikuks saades kinnisaja omandi üle andmine või koormamine (näiteks pantimine) takistatud. Samas võib see olla keerulisem juhul, kui kinkelepingus on kehtestatud tingimus, et kinkijal on õigus kinnisvara elukohana kasutada ja see õigus on kinnisturaamatusse kantud. Võib ka juhtuda, et asjad väljuvad kontrolli alt ning kingitud asjale teivad uued omanikud näiteks kingisaaja surma või võlgadesse sattumise tõttu.

Kui asi on ära kingitud ja kinkija soovib vara hiljem müüa, et sobilikum eluase soetada või hooldekodu eest tasuda, siis selliseid otsuseid ta enam teha ei saa, kuna omaniku õigusi tal enam pole.

Kui jõutakse selleni, et kinkeleping on kõige kohasem dokument, siis on oluline kõik küsimused ja tingimused notariga läbi arutada ning hoolikalt üle vaadata, et need kinkelepingusse ka kirja saavad. Kinkelepinguga võib kinkija ette näha kingisaajale kohustusi ja koormisi, näiteks kohustuse kinkijat ülal pidada. Isegi olukorras, kus ainuke kinke tingimus on kinkija õigus asja elukohana elupäevade lõpuni kasutada, tuleks mõelda kõikidele tingimustele, mis sellise elamisõigusega seotud on. Näiteks: kas kinkija võib kasutada tervet elamut või ainult ühte tuba? See võimaldab kingisaajal ja tulevastele omanikel ka-

Eve Pötteri notaribüroo tähistab 5. sünnipäeva avatud uste päevaga 1. aprillil, mil kõik järvamaalased on oodatud ajavahemikul 10:00 kuni 16:00 bürood külastama ja notarilt nõu küsima. Vastuvõtt elavas järjekorras või eelneval broneerimisel kaugtööstamise teel videosilla vahendusel.

Eve Pötteri notaribüroo, Pärnu tn 54, Paide linn, telefon 5411 0073.

sutada kõiki teisi ruume, et ei tekiks ohtu, et võimalikud tulevased omanikud võtavad talt kütte või elektri ära ja teevad seeläbi elu võimatuks.

Erinevalt kinkelepingust, kus vara omanikuks saab kingisaaja juba kinkija elupäevade ajal, tekib testamendis määratud pärijatel õigus varale üksnes pärast testamendi tegija surma. Kui kinkelepingut sõlmitakse eestkätt konkreetse vara eseme suhtes, siis testamenti saab koostada nii kogu vara kui ka üksiku eseme kohta. Olukorras, kus mingi vara eest on ära kingitud, ei ole tegelikult välistatud, et soovide kohaseks täitmiseks tuleks lisaks koostada ka testament. Et testamendi vajalikkust hinnata, võiks mõelda, et mis juhtub, kui viimast tahet kirja ei ole pandud. Testament tuleks kindlasti koostada neil, kes soovivad näha ette tingimusi, mis erinevad seaduses sätestatust.

Kui testamenti koostatud ei ole, selgitatakse pärijad välja seaduse järgi. See tähendab, et pärimisõigus ja pärimise ulatus selgitatakse välja kolmes järjekorras. Esimese järjekorras pärivad pärandaja lapsed, teises järjekorras vanemad (või õed-vennad ja nende lapsed) ning kolmandas järjekorras pärivad pärandaja vanavanemad (ning nende lapsed ehk vananonud ja vanatädid ja nende lapsed).

Kui mõni ülalnimetatud pärijatest loobub pärandist või ta on surnud enne pärandajat, siis tema asemel pärivad tema lapsed. Nii näiteks on ka lapselaps pärijaks vaid siis, kui pärandaja laps ei saa pärida või loobub pärandist. Sellisel juhul on lastelaste osa pärandvarast sama suur, kui nende vanem oleks pärimise korral saanud. Sama põhimõtte alusel saavad pärandaja õed ja vennad pärida teise järjekorra pärijatena ainult juhul, kui pärandaja vanem ei saa pärida või loobub pärandist.

Pärimisõigus läheb järgmise ringi pärijatele ainult, kui eelmises ringis ei ole ühtegi pärijat. Kui ka kolmanda järjekorra pärijaid ei ole, siis on pärijaks see kohalik omavalitsus, kus oli pärandaja viimane elukoht.

Notari juures arvavad inimesed sageli ekslikult, et kogu vara pärib alati abikaasa, kes saab otsustada üksinda muuhulgas selle üle, mis saab abikaasade ühiseks kodus olnud kinnisasjast. Tasub teada, et pärandaja abikaasa pärib alati koos sugulastega. Eksitada ei tasuks ennast teadmisesest, et abikaasade arvamine abieluvaralepingu või nende abielu kehtib lahutusvara varasuhe. Abieluvara-

lepingust ja valitud varasuhtest sõltub üksnes see, kui suur on pärandvara koosseis ja mis pärandvara hulka kuulub, kuid see ei välista abikaasa pärimisõigust.

Koos esimese järjekorra pärijatega pärib abikaasa võrdelt lastega, kuid tema osa ei saa olla väiksem kui üks neljandik pärandvarast. See tähendab, et kui pärandajal on näiteks kaks last, siis pärivad lapsed ja abikaasad võrdelt ühe kolmandiku pärandist. Kui aga pärandajal on rohkem lapsi kui kolm, siis pärib abikaasa alati ühe neljandiku pärandist ning lapsed pärivad võrdsetes osades ülejäänud osa. Kui esimese järjekorra pärijaid ei ole, selgitatakse pärijad välja järgmises järjekorras. Teise järjekorra pärijate kõrval pärib abikaasa alati poole pärandist ning eelosana ühise kodu tavalise sisustuse. Kui esimese ja teise järjekorra pärijaid ei ole, on abikaasa ainukeseks pärijaks.

Pärijad pärivad kogu surnu vara. Kui pärijaid on mitu, siis pärivad nad kogu vara ühiselt ning tehinguid teha saavad pärijad pärandvaraga üksnes ühiselt selle tingimustes kokku leppides. Muuhulgas on pärijal kohustus hoolitseda pärandaja matuste eest ning tasuda võimalikud pärandaja võlad.

Testamenti tuleks teha alati siis, kui soovitakse muuta seadusjärgselt pärijate ringi või määrata mingi konkreetne vara konkreetsele inimesele, mis õiguskeeles tähendab annaku määramist. Kuid testamendiga võib teha ka muid korraldusi, näiteks määrata, et lähedasel on õigus elada korteris või kohustada pärijaid vara müüma ning jagama saadud raha. Testamenti võib alati muuta, kui selleks soov tekib ning testamendi tegemisel jääb testamendi tegija vara omanikuks, kellel on vara osas õigus ise teha otsuseid kellegi teise nõusolekuta.

Selleks, et kõik saaks vastavalt testamendi tegija soovidele kirja pandud, on oluline enda kõikidest mõtetest notarile rääkida ning temaga nõu pidada. Testamenti võib teha ka koduse testamendina, mis kehtib 6 kuud tegemisest, kuid notariaalse testamendi koostamisega kaasneb notari poolne õigusabi. See aitab selgust luua, et mõtted ka seadusi tõlgendades üheselt arusaadavad oleks.

Notari tasu testamendi koostamise ja tõestamise eest on 32,55 eurot, abikaasade vastastikuse testamendi tõestamise eest 41,50 eurot, millele lisandub käibemaks.

Kohaliku omaalgatuse programmi kevadvoor on avatud aprilli alguseni

Alates 3. märtsist 2025 on avatud kohaliku omaalgatuse programmi kevadvoor, millest kogukondadesse panustavad vabaihendused ja sihtasutused saavad oma tegevuseks toetust küsida.

Kohaliku omaalgatuse programmiga soovitakse kaasa aidata tugevate ja omaalgatusel põhinevate kogukondade tekkimisele ning püsimisele. Toetust saab taotleda meetmest „Kogukonna areng” (maksimaalne toetus 2500 eurot), millega panustatakse kogukonnaliikmete teadmiste ja oskuste kasvu, kogukonna identiteedi tugevdamise ja tõhusama koostöö tekkimise, ning meetmest „Investeeringud ja kogukonnateenuste arendamine” (maksimaalne toetus 4000 eurot), millega panustatakse kogukonnale vajalike ja kogukonnaliikmete ühistegevust soodustavate avalikus kasutuses olevate objektide rajamise ja arendamise ning kogukonnaliikmetele vajalike teenuste pakkumise.

Toetust saavad taotleda avalikes huvides tegutsevad vabaihendused ja sihtasutused, kus ei osale liikmena kohalik omavalitsus ega riik ja

mille liikmetest äriühingud ei moodusta rohkem kui poole. Maksimaalne toetussumma esitatud projekti kohta on olenevalt tegevusest kuni 4000 eurot ning omafinantseering peab olema 10% projekti kogumaksumusest.

Toetuste määr eelarves on 2025. aastal kokku 44 276 eurot.

Taotlusvooru viib Järvamaal läbi SA Järvamaa ning taotlus tuleb esitada elektrooniliselt e-toetuse süsteemis hiljemalt 3. aprill kell 16.30.

Programmi eestikeelne infopäev toimub 13. märtsil kell 14:00 Zoomis ja venekeelne infopäev 05. märtsil kell 11.00 Google Teamsis.

Täiendav info, abimaterjalid, taotluste lingid ja hindamise juhendid on leitavad SA Järvamaa kodulehelt www.jarva.ee kohaliku omaalgatuse programmi viite all olevatest linkidest.

Lisainfo:
Maile Kesküla
KOP tehniline menetleja
Tel: 5561 6331,
e-post: maile@jarva.ee

PAIDE
APRILLILAAT
12. aprillil 2025 kell 10-16
Paide Muusika- ja Teatrimaja parklas

MÜÜGIL
toidu- ja
tööstuskaubad,
käsitöö,
talukaubad ja
vanavara

INFO:
laadainfod@gmail.com, tel 5380 5142

Puugid on taas liikvel: kuidas kaitsta oma lemmikut?

Ravimiamet

Eestis esineb peamiselt kahte liiki puuke – võsapuuk (*Ixodes ricinus*) ja laanepuuk (*Ixodes persulcatus*). Nende aktiivseim tegutsemisperiood on aprillist oktoobrini. Puugid on eriti ohtlikud koertele, sest nad võivad levitada mitmeid haigusi, millest Euroopas levinumateks on puukborrelioos, babesioos, erlihhiios ja anaplasmoos. Kassid haigestuvad harvem, kuid ka neid võivad ohustada puukide poolt siirutatavad haigused - borrelioos, hemobartonelloos ja tulareemia. Ravimiameti spetsialist Epp Ülevaino selgitab, kuidas oma lemmikut puukide eest kaitsta.

REGULAARNE KONTROLL

Puugirohkelt ajal tuleb lemmikloomakarvkate pärast iga jalutuskäiku üle kontrollida ja leitud puugid kiiresti eemaldada.

KASUTA PUUGITÕRJEVAHENDIT

See on efektiivselt viis lemmikloomakaitsmiseks puukide levitavate ohtlike haiguste eest. Puukide ennetamiseks koertel, kassidel ja tuhkritel on võimalik kasutada mitmesuguseid ravimeid. Ravimid erinevad toimeaine, manustamisviisi ja toime kestuse poolest. Saadaval on nii käsimüügiravimeid kui retseptiravimeid, viimaseid saab loomale välja kirjutada loomaarst. Ravimid, mis toimivad puukide vastu, sobivad sageli ka mitmete teiste välis- ja siseparasiitide tõrjeks.

RAVIMI VALIKUL ARVESTA LOOMA ELUVIISI

Pane tähele, et mõne puugivastase ravimi kasutamisel ei tohi sellega ravitud lemmikut lasta ujuma veekogudesse, kuna ravim võib olla toksiline kaladele või teistele vees elavatele

le olenditele. Vali puugivastane ravim vastavalt sellele, milline on sinu lemmiku elustiil. Tõrjevahenditest saab kasutada näiteks täpilahuseid, ravikaelarihmaseid või tablette. Erinevatel ravimvormidel ja toimeainetel on erinevad omadused, sh näiteks toime kestus. Sobiva tõrjevahendi leidmiseks saad pidada nõu loomaarstiga.

TUTVU PÕHJALIKULT RAVIMI PAKENDIS OLEVA INFOLEHEGA VÕI PEA NÕU SPETSIALISTIGA

Enne puugivastase ravimi manustamist oma lemmikloomale tutvu põhjalikult ravimi pakendis oleva infolehega ning veendu, et ravim on Sinu lemmikloomale näidustatud ja ohutu ning oskad seda loomale õigesti manustada. Kahtluse korral pea kindlasti nõu loomaarstiga või apteekriga.

KA VAKTSINEERIMIST EI TOHI UNUSTADA

Vaktsineerimine on lihtne ja efektiivne meetod, et kaitsta oma lemmikloomat paljude ohtlike, surmaga lõppevate nakkushaiguste eest.

Looma vaktsineerimine on tõhusam ja odavam kui hilisem haiguse ravi. Samuti on vaktsineerimine väga palju ohutum kui vaktsiinivõimalike haiguste läbipõdemine. Mõnelele vaktsineerimisega välditavatele haigustele ravi puudub – näiteks marutaud, millele toimivat ravi ei ole ja millesse haigestumine lõppeb alati surmaga.

Eestis on kohustuslik ainult marutaudivastane vaktsineerimine, mida tuleb teha vähemalt iga kahe aasta järel. Teiste haiguste vastu vaktsineeritakse loomi omaniku soovil, võttes arvesse konkreetse looma elustiili ja riski haigustekitajatega kokku puutuda.

Ka reisiv loom peab olema vaktsineeritud. Enne välismaale reisimist tuleb varakult välja selgitada sihtriigi nõuded vaktsineerimisele – need võivad olla Eestis kehtivatest nõuetest

erinevad, samuti peab arvestama, et esmakordsele vaktsineerimisele võib järgneda nõo ooteaeg, mille kestel loomaga veel reisida ei tohi. Näiteks rakendub 21 päeva pikkune ooteaeg esmasel vaktsineerimisel marutaudi vastu, aga ka juhul, kui eelmise vaktsiini kehtivus on lõppenud enne järgmist vaktsineerimist.

Eriti tähelepanelik tasub olla, kui soovetakse reisida riikidesse, mis ei kuulu Euroopa Liitu – tuleb arvestada, et nendest riikidest Eestisse tagasi pöördumisel tuleb täita nõudeid, mis rakenduvad kolmandatest riikidest Eestisse toodud loomadele. Teatud riikidest tagasi pöördumisel ei piisa ainult kehtivast marutaudivastastest vaktsineerimisest, vaid peab olema määratud ka marutaudi antikehade tiiter vastavalt nõuetele.

Oma lemmiklooma vaktsineerides kaitset mitte ainult enda lemmikut, vaid takistad oluliselt ka ohtlike nakkushaiguste levikut!

Head piirkonna ettevõtjad, kogukondade esindajad!

Paide Avatud Noortekeskus otsib koostööpartnereid/tööpakkumisi Paide linna noortemaleva korraldamiseks. Ootame infot, kui teil on pakkuda noortele sobivat tööd käesoleva aasta juunis (13-15 aastased noored) ja augustis (15+ noored). Tööpakkumine võiks sobida 10.-15 liikmelisele grupile või vähemalt paarile noorele korraga.

Lisaküsimused ja pakkumised palume saata aadressile: reima@paideank.ee või tel. 5689 1501.

Reima Nõmmik, Paide Avatud Noortekeskus

Kuidas vältida inimeste ja linnalindude vahelisi konflikte pesitsushooajal

Linnud elavad asulates ja on osa linnaloodusest. Kohtades, kus lindude pesitsemine erilisi probleeme ei põhjusta, võiksime lubada neil rahus pesa punuda. Kui aga kajakate, hakkide ja vareste naabus tekitab probleeme, on varakevad õige aeg tegutseda, et hilisemaid muresid ära hoida.

Linnud saab suunata pesitsema sobivatesse kohtadesse, kui takistada pesa ehitamist sobimatusse kohta. Selleks tuleks enne pesitsushooaja algust põhjalikult üle vaadata hoone katused, pööningud, rõdud, räästad ja muud võimalikud pesitsuskohad, et pesamaterjal õigeaegselt avastada ja eemaldada. Eriti hoolikalt tuleks hooneid kontrollida enne katuse remonti või hoone soojustamist kevadel ja suvel.

Kui leiate juba munadega pesa, on oluline teada, et see on seadusega kaitstud. Lindud arvukus on viimastel aastatel languses, seetõttu tuleb tundlikul pesitsusajal lindude häirimisest hoiduda. Munadega või linnupoegadega pesa eemaldamine on ühtaegu ebaetiline ja keelatud. Seega, kui ennetavaid meetmeid ei

ole rakendatud ja linnud on juba pesitsema asunud, tuleb neil lasta oma pojad rahulikult üles kasvatada ning olla selle protsessi vältel võimalike ebamugavuste suhtes kannatlik.

Juunikuus on asulas üsna tavaline nähtus lennuvõimetu pesahüljaga ehk jalutav kajakavõi varesepoeg. Selline linnupoeg ei vaja abi, see on loomulik osa kajakavõi varesepoja kasvamisest ning kestab vaid paar nädalat. Veel lennuvõimetul järeltulijal hoiavad aga linnuvanemad pilku peal. Kui inimesele linnupojale liialt lähedale satub, võib linnuvanem tajuda ohtu ning järeltulija kaitseks inimest hirmutuslennuga justkui rünnata. Tegelikult ei ole teada juhtumeid, kus kajakavanem oleks inimest päriselt vigastanud, kuid suure linna heidutuslend on kindlasti hirmutav kogemus. Kui noorlind on sattunud näiteks lasteaia õue või kortermaja õuele laste mänguväljakule, võib selline olukord põhjustada omajagu ehmatust. Selles olukorras tasub linnupoeg rahvarohkest kohast eemale juhatada.

Kui soovid suunata lindude pe-

sitsemise oma kinnisvarast eemale, tegutses nii:

Kata võrguga või paranda võimalikud avaused ja augud maja räästaalustes ning mujal enne lindude saabumist.

Hoia katus risust ja muust võimalikust pesamaterjalist puhas, kontrolli katust sageli. Lamekatusel ja rõdul ära hoiata tarbetuid esemeid.

Katust tuleb külastada igapäevaselt ja koristada võimalikud pesaalgud, andes nii lindudele märku, et tegu ei ole sobiliku pesapaigaga.

Linde, näiteks vareseid, hakke ja kajakaid, meelitab inimese lähedale pesitsema ka lihtsasti kättesaadav toit. Hoia prügikastid suletuna ja kogu komposti suletud kompostris.

Vajadusel kasuta juba enne pesitsemise algust sobivaid peletusvahendeid, nt röövlinnu kujutisi, ridva otsas hõljuvaid tuulelohesid, silma meenutavaid palle vms. Varieeri neid, sest linnud harjuvad ruttu.

Loa lisa Keskkonnaameti kodulehelt: <https://keskkonnaamet.ee/keskkonnateadlikkus-avalikustamised/kampaaniad/pesitsevatest-linnalindudest>

Kuidas kaitsta oma neljajalgset lemmikut?

Kodukeemia – ohtlik abiline koristamisel

Mare Oder

Terviseameti mürgistusteabekeskuse juht

Kemikaalid aitavad meil saavutada puhta kodu ja korras köögi. Et koristustuhinas säiliks pere hea tervis, on oluline teadvustada võimalikke ohte ja õnnetusi ennetada.

Igal aastal registreeritakse mürgistusinfoliinil ligi 1500 kemikaalidega seotud õnnetusjuhtumit, neist enam kui 400 juhul on kannatanu kokku puutunud tugevalt söövitava kemikaaliga. Üle 150 juhtumi aastas on tingitud kemikaali on ümbervalamisest käepärasesse pudelisse või anumasse, millel puudub märgistus. Õnnetusi põhjustab ka kemikaalide kokkusegamine või kasutamine selleks mitte ettenähtud viisil.

Kemikaali on kõige turvalisem hoiustada originaalpakendis, kus on

võimalik tutvuda kasutusjuhendi ja lihtsate hoiatusmärgistustega. Lisaks on originaalpakend spetsiaalselt kemikaali säilitamiseks väljatöötatud – kindel kuju, materjal ja turvaline kinnitusviis. Ent tasub mees pida, et turvakorgiga pudelid ei ole alati lapsekindlad. Seega kodukeemia koht on lukustatud kapsis.

30% äädikhape on söövitav kemikaal

Tihti leidub 30% äädikhappe lahust köögikapis, kuid ka selle koht on lukustatud kemikaaliskapis. Äädika joomine põhjustab tõsiseid söövitusi ja haiglas jälgimist vajavad kõik, kes on joonud üle 10% kangusega äädikhapet. Seetõttu on mõistlik osta koju lahjemat äädikalahust, mis õnnetuse korral tekitab vaid mööduva limaskestast ärritust.

Äädikhappe lahust satutakse jooma näiteks kurkide marineerimisel või šašlõki valmistamisel, mil aseta-

take lauale klaas äädikaga. Hiljem joob inimene ise või pereliige seda ekslikult vee pähe. Mürgistusi juhtub ka siis, kui valatakse süldile 30% äädikhapet või unustatakse, et veekeedukannu on katlakivieemalduse eesmärgil valatud äädikat ja valmistatakse lahusest teed. Õnnetuse ennetamiseks tuleb katlakivitöötleses olev kann selgelt ja nähtavalt märgistada.

Salvesta number 16662

Mürgistuse või selle kahtluse korral ära jää ootama sümptomite ilmnemist, vaid helista kohe mürgistusinfoliinile 16662.

Allaneelatud kemikaali lahendamiseks anna kannatanule väikesel lonksudena gaasita vett. Kindlasti ei tohi kutsuda esile oksendamist, sest nii söövitab kemikaal uuesti söögitoru. Kui mürgine aine on satunud nahale või silma, loputa seda rohke jaheda veega vähemalt 15 minutit.

Tasuta õigusabi Eesti elanikele

HUGO.legal on koostöös Justiitsministeeriumiga tasuta õigusabi osutanud juba pea 8 aastat. Selle perioodi vältel on teenust kasutanud üle 60 000 inimese. Riikliku finantseeringu tõttu on esimesed 2 tundi õigusabi abivajajale tasuta. Õigusabi saab suuremates maakonnakeskustes nii kohapeal, e-posti teel või ka videosilla vahendusel.

Kes saavad tasuta õigusabi?

Tasuta õigusabi saavad kõik Eesti maal elavad inimesed, kelle keskmine brutosissetulek on kuni 1200 eurot

kuus. Erandiks on lapse õigusi puudutavad perekonnaasjad, mille puhul on sissetuleku piirmäär kuni 2000 eurot.

Millises mahus saab tasuta õigusabi?

Tasuta on esimesed kaks nõustamistundi. Kui kahest tunnist jääb väheks, saab juurde veel 3 tundi soodushinnaga 45,75 €/h ning lapse õigusi puudutavates perekonnaasjades osutatakse soodushinnaga õigusabi kuni 10 tundi. Tasuta õigusabi saamiseks tuleb sõlmida kliendileping ning tasuda ühekordne omaosalustasu 5 eurot, mis tagab inimesele kuni ka-

lendriaasta lõpuni võimaluse soodustingimustel õigusabi saada. Alaealised on omaosalustasust vabastatud.

Kuidas saab tasuta õigusabi?

Tasuta ning soodustingimustel õigusabi saamiseks tuleb aeg juristi vastuvõtule registreerida aadressil www.hugo.legal või telefonile 6 880 400 helistades. Valida saab kolme nõustamise võimaluse vahel – kontorist juristiga kohtudes, videosilla vahendusel või e-maili teel.

Info saamiseks võib alati helistada HUGO telefonile 6 880 400.

Töökassa kutsub värbamispäevale

Töötukassa Järvamaa osakond kutsub kõiki osalema Järvamaa värbamispäeval, mis toimub 3. aprillil kell 11-13 Paide Muusika- ja Teatri maja 2. korrusel. Oodatud on kõik, kes otsivad tööd, praktikakohta või soovivad minna õppima.

Teil on hea võimalus teha tutvust erinevate ettevõtetega, uurida tööpakkumiste ja töötingimuste kohta, huvipakkuvat ameti kohta küsimusi esitada ja miks mitte sõlmida kokkuleppeid. Võimalus küsida nii pal-

gatöö kui ka töövarjutamise võimaluste kohta.

Õppimisvõimalusi tutvustab Järvamaa Kutsehariduskeskus. Nõu annavad Eesti Töötukassa, Maksu- ja Tolliameti ja Tööinspektsiooni spetsialistid.

Töötukassa Järvamaa osakonna töötajad jagavad infot teenuste ja toetuste kohta. Kohapeal on karjäärinõustaja, kellelt saab nõu tööle kandideerimise või ametikoha sobivuse kohta, karjäärivalikute tege-

misel ning töötajate õppevõimalustest. Ettevõtlusvõimalusi alates loomisest kuni toetusteni tutvustab SA Järvamaa ettevõtluskonsultant.

Ettevõtjatele on see hea võimalus leida sobiv töötaja ja ennast tutvustada maakonna noortele, kes alles mõtlevad tulevase ameti peale.

Ootame kõiki huvilisi – tulge avastage uusi võimalusi!

Osalemine on kõigile tasuta.

Peatse kohtumiseni Järvamaa värbamispäeval!

JÜRIÖÖ MÄRGUTULED 2025 - näitame, et vaba Eesti elab!

Ajakeskus Wittenstein ja Paide linn kutsuvad üle-Eestilise suursündmuse Jüriöö märgutuled 2025 avalööpile, mis toimub 22. aprillil Paide vallimäel. Algusega Türi, Vääsalt, Kirnast ja Mäost toimub esmalt Paide vallimäele jooks ja rahvakõnd, mille korraldajateks on Türi Spordiklubide Liit ja SA Paide Spordikeskus.

Jooksu/rahvakõnni distantsid:

- 18.15 Türi kultuurikeskus - Paide vallimägi ca 15 km.
- 19.00 Kirna - Paide vallimägi ca 8,5 km.
- 19.00 Väätsa - Paide vallimägi ca 8,5 km.

- 19.00 Mäo - Paide vallimägi ca 5 km.

Rohkem infot ja jooksule registreerimine www.tskl.ee.

Kell 20.00 algab Paide vallimäel Jüriöö märgutulede avalöö. Süüdatakse lõkked ja toimuvad erinevad muusikalised etteasted.

Kell 21.00 süttib ordulinnuse tipus märgutuli, mis kutsub inimesi üle kogu Eesti süütama jüriöö tuld. Öhtu lõpetab ansambel Traffic.

Pilet vallimäe üritusele maksab 15 €, jüriöö jooksul/kõnnil osalejatele on osalemine tasuta.

Rohkem infot:

www.jurioomargutuled.ee

MÄRTSIKÜÜDITAMISE OHVRITE MÄLESTAMINE PAIDES 25. MÄRTSIL 2025

KELL 11.00 MEMENTO JÄRVAMAA ÜHENDUSE EESTVÖTTEL MÄLESTUSHETK MURTUD RUKKILILLE KIVI JUURES.

KELL 18.00 PAIDE KESKVÄLJAKUL PISARAKUJULISEKS SÜMBOLIKS ASETATUD KÜÜNALDE SÜÜTAMINE, SAATEKS KÕLAB PAIDE PÜHA RISTI KIRIKU TORNIST HINGEKELL KÜÜDITAMISOHVRITE MÄLESTUSEKS.

KELL 18.30 MÄLESTUSTEENISTUS JA KONTSERT PAIDE PÜHA RISTI KIRIKUS NING MÄLESTUSHETK KÜÜDITAMISE OHVRITE KODUALTARI JUURES. ESINEVAD ANSAMBEL PÕLDSEPP & POJAD NING PAIDE MUUSIKAKOOLI PUHKPILLIÕPILASED TEET TIHVANI JUHENDAMISEL

Märtsikuu on kevadekuu, kuid ka kurbade mälestuste kuu

Silva Kärner

Memento Järvamaa Ühendus

Pärast kevadist pööripäeva, kui oli alanud koolivaheaeg, olid nõukogude võimud saatnud paljude perede uste taha relvastatud mehed koos manukatega, et vabaküüdiga sundida asumisele Siberisse ettevõtlikud eesti inimesed, taluperemehed, nende naised ja lapsed. Enamus neist olid asised oma isamaad armastavad lihtsad maa- ja linnainimesed. Üsnagi kurvaks kujunes paljude perede ja laste saatus vaestes küldes, kuhu asumisele saadeti, kus tuli taluda külma, nälga, alandust ja kiusu, mõned lapsed ei saanud kooliteedki jätkata...

Kõik see suurküüditamine algas

25. märtsil 1949. Nelja ööpäeva jooksul võeti relvastatud valve alla ja laaditi Siberisse saatmiseks loomavaunitesse üle 20 700 inimese, sadu inimesi saadeti hiljem Siberisse järgi ja sadu sündis asumisel. Veel täna elab Eestimaal palju perseid, kelle lähemad või kaugemad omaksed on kogenud küüditamispäevade hirmu, kurbust ja valu või kelle hingehaavad on olnud sügavalt täidetud ülekohtust.

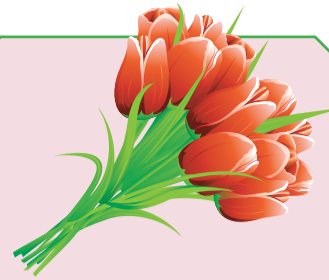
Ja kuigi see päev ei ole kalendris märgitud lipupühana, tuleb neid päevi siiski mäletada nüüd ja veel tulevikuski. Venemaa on meie suur naaber, aga tema sarnased kuriteod jätkuvad ka tänapäeval, küll meist kaugemal, aga ometi. Hoia Jumal Eestit!

Memento Järvamaa Ühendus ase-

tab mälestuskimbud Järvamaa mälestuskivide juurde 25. märtsil alljärgnevalt:

10.00 Türi kesklinna kalmistul
11.00 Paide Murtud Rukkilille mälestuskivi juures
12.00 Öötle mõisa pargis
13.00 Järva-Jaani ausamba pargis
14.00 Albu kivikangru juures
18.00 Koeru ausamba pargis

Kõik, kes vähegi seda päeva meenutavad ja oluliseks peavad, on oodatud nende mälestushetkede juurde. Järva-Jaani muuseumide keskuses oodatakse kõiki memento-lasi ja neid, kes sooviksid seda päeva oma saatusekaaslastega jagada kell 15.00 ühisesse teelauda. Hoidkem ühte ja pidagem kalliks mälestusi!

Õnn peitub lahkes pilgus, soojas kallistuses, heas sõnas, ilusas ilmas ja miljonis muus pisikeses asjas. Oluline on seda vaid märgata.

Palju õnne, austatud eakad sünnipäevalised!

Paide linnavalitsus

Paide Linnaleht

Järgmine Paide linnaleht ilmub 26. mail 2025.

Kaastööd oodatud:
annely.erm@paide.ee
Tel. 383 8623

Lisainfo: www.paide.ee – Paide Linnaleht

Palju õnne noorimatele linnakodanikele!

KAMILA
GETE
ARINA
KERT
HENESSI
DAVID
NICOLAS
MILANIKA
ALBERT
ARMIN
HUGO
LISETTE
VILLEM
KASPAR

Kevad toob pensione ja sotsiaaltoetusi puudutavaid uuendusi

Markus Sein

kommunikatsioonipartner
Sotsiaalkindlustusamet

1. aprillist 2025 jõustuvad mitmed pensione ja sotsiaaltoetusi puudutavad muudatused, mis mõjutavad nii pensionäride ja toetusesaajate igakuiseid sissetulekuid kui ka maksuarvestust. Toome välja peamised uuendused, mida pensionäridel ja sotsiaaltoetuste saajatel on oluline teada.

Pensionid ja toetused laekuvad aprillis hiljem

Pensionid ja sotsiaaltoetused makstakse välja 5. kuupäeval, kui see langeb tööpäevale. Tänavu aprillis langeb 5. kuupäev nädalavahetusele, mistõttu laekuvad pensionid saajate kontodele 7. aprilli ehk esmaspäeva jooksul. Palume pensionäridel ja toetuste saajatel arvestada võimaliku hilisema laekumisega ning planeerida sellest lähtuvalt oma tegemisi.

Pensionite indekseerimine 1. aprillil

Iga-aastase indekseerimisega korrigeeritakse nii pensioni baasosa kui ka aastahinnet, et säilitada pensionite ostujõud vastavalt palkade ja hindade muutusele. Sel aastal tõusevad pensionid alates 1. aprillist 5,7%. Keskmine vanaduspension tõuseb 817 euroni ja rahvapension 393 euroni. Iga pensionäri täpne pensionisumma selgub lõplikult pärast indekseerimist ja oma pensioni suurust saab vaadata eesti.ee portaalist.

Maksuvaba tulu arvestus

Vanaduspensionialiste maksuvaba tulu on jätkuvalt 776 eurot. Kui pension on suurem kui 776 eurot, tuleb tulumaksu maksta vaid seda summat ületava osa pealt (näiteks: pension on 800 eurot, tulumaksu peab maksma summa 800-776=24 euro eest). Kui pension on inimese ainuke sissetulek, siis ta ei pea tulust eraldi deklareerima.

Töötavad pensionärid peavad jälgima, et kui nende pension on väiksem kui 776 eurot, saavad nad ülejäänud maksuvaba tulu rakendada muudele tuludele, näiteks töötasule. Pensionitõus võib vähendada maksuvaba tulu osa töötasul, mistõttu soovime pensionäridel oma maksuarvestus üle vaadata ja vajadusel teha muudatusi Maksu- ja Tolliameti iseteeninduses.

Kojukande teenuse hind muutus

22. märtsist hakkas kojukande teenusele kehtima uus hind. Kui seni maksis teenus 7,37 eurot, siis nüüd maksavad oma pensionit või toetusi kojukandena soovijad 8,61 eurot. Kõikidele kojukandeteenuse saajaid teavitati muudatustest aegsasti personaalselt. Hinna tõus on tingitud uue lepingu sõlmimisest teenusepakkujaga ja teenuseosutaja suurenenud kuludest. Muudatus puudutab neid pensioni- ja toetusesaajaid, kes kojukande eest ise tasuvad.

Ilusat kevadet, Paide eakad!

Päike paistab, linnud laulavad, lilled õitsevad - on ju kevad rõõmus aeg!

Hämariku klubis on ka tore kevad ees ootamas. 30. märtsil lustime koos ansambli Leeloga ja Maive Looritsa ning pereansambliga „Üks väike rõõm“ Imaverest.

27. aprillil on meil külas ukrainlaste tantsurühm „Rütm“. 25. mail loodame kohtuda folgiklubi Imaveerega. Just loodame, sest lõplikku

jaa-sõna ei ole veel saanud, aga lootust anti.

1. juunil on lastekaitsepäev. Armsad vanavanemad, kui teil on mõni purk moosi üle, siis võtame kõik vastu. Küpsetame jälle 1000 pannkooki ja ilma moosita ei saa kohe mitte! Moosi võib tuua PAMT-i.

Kohtumisten!
Urve Ristmägi
eakate klubi Hämarik

Noor pere ostab kinnisvara:

suvila, maatulundusmaa, korter jne.

Pakkuda võib kõike igas seisus! Tel: 5855 5575

Metsamaapinna ketasadraga ettevalmistamine istutamiseks

Metsaader OÜ:
5346 4785,
info.metsaader@gmail.com.

KOGEMUSTEGA PARTNER SINU AUTOLE!

- REMONT JA REHVITÖÖD
- 3D SILLASTEND
- DIAGNOSTIKA / ELEKTRITÖÖD
- KLIIMASEADMETE HOOLDUS
- KLAASITÖÖD / ESITULEDE TAASTAMINE

ROOSNA-ALLIKU, Pärnu mnt 7
Tel: 389 5557, 525 2166
autolammutus@stik.ee

PAIDE, Pärnu 57a
Tel: 3846083, 5340 5910
paide@stik.ee

AVATUD E-R 8-17

www.stik.ee

stikautoremont